

รธน. มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๘๘ มาตรา ๑๙๗ และมาตรา ๒๑๓ พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕ มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๔ มาตรา ๕๑ และมาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง มติที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ครั้งที่ ๑๘/๒๕๔๕ วันพุธที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับระยะเวลาการฟ้องคดีปกครอง

การที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ว่ามติที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๕ วรรคสาม มาตรา ๑๘๘ และมาตรา ๑๙๗ นั้น จึงมีปัญหาวามติที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดดังกล่าวมีลักษณะเป็นการออกกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการฟ้องหรือไม่ อันเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ จึงได้รับคำร้องไว้พิจารณา วินิจฉัย

การที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำร้องขอให้พิจารณาวินิจฉัยว่า การกระทำขององค์คณะตุลาการในศาลปกครองสูงสุดที่นำกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีปกครองตามมติที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดดังกล่าวมาใช้ขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญนั้น ศาลรัฐธรรมนูญยังไม่รับคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกระทำทางตุลาการในศาลปกครองสูงสุดไว้พิจารณา คงรับเฉพาะข้อเท็จจริง และข้อกฎหมายเท่านั้น

ประเด็นที่หนึ่ง มติที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดดังกล่าวเป็นการออกกระเบียบตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๔ หรือไม่ การที่มติที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดครั้งที่ ๑๘/๒๕๔๕ วันพุธที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับระยะเวลาฟ้องคดี กรณีผู้ฟ้องคดีนำคดีที่เหตุแห่งการฟ้องคดีเกิดขึ้นก่อนศาลปกครองเปิดทำการ มาฟ้องต่อศาลปกครองหลังจากที่ศาลปกครองเปิดทำการแล้ว โดยขณะที่ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครอง อายุความฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรมยังไม่ครบกำหนด แต่การนำคดีดังกล่าวมาฟ้องต่อศาลปกครองนั้น จะเป็นการฟ้องคดีปกครองเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดี เห็นวามติที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดดังกล่าวให้เริ่มนับระยะเวลาการฟ้องคดีตั้งแต่วันที่ศาลปกครองเปิดทำการเป็นต้นไป อันเป็นการกำหนดแนวทางการวินิจฉัยปัญหา มิใช่เป็นเพียงการพิจารณาพิพากษาเฉพาะคดี ประกอบกับผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่ไม่ได้มีการกล่าวถึงข้อเท็จจริงในคดีใดคดีหนึ่งของทั้งสามคดีซึ่งเป็นมูลเหตุที่ต้องนำเรื่องดังกล่าวเข้าที่ประชุมเป็นการเฉพาะ ยิ่งไปกว่านั้นตามคำสั่งในคดีทั้งสามมิได้อ้างว่าเป็นคำวินิจฉัยโดยมติที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดแต่เป็นการกำหนดแนวทางเกี่ยวกับการฟ้องคดีปกครองทั่วไปที่เกิดขึ้นก่อนศาลปกครองเปิดทำการเพื่อให้การพิจารณาพิพากษาในคดีอื่นต้องเป็นไปในแนวทางเดียวกันนี้ด้วย มติที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดดังกล่าวเสมือนการบัญญัติหลักเกณฑ์การนับระยะเวลาฟ้องคดีไว้

เป็นการทั่วไปจึงเป็นการเปลี่ยนแปลงบทบัญญัติแห่งกฎหมาย หาใช่การวินิจฉัยคดีใดคดีหนึ่งตามพระราชบัญญัติ
จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๖๘ วรรคหนึ่งไม่ แต่เป็นการกำหนด
วิธีการดำเนินการทั้งปวงเกี่ยวกับการฟ้องตามมาตรา ๔๔

ประเด็นที่สอง หากเป็นการออกกระเบียบ ต้องดำเนินการตามมาตรา ๕ และมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง
หรือไม่ และขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๒๕ วรรคสาม มาตรา ๑๘๘ และ
มาตรา ๑๙๗ หรือไม่ เห็นว่า เมื่อวินิจฉัยไว้แล้วว่ามีมติที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดดังกล่าว
เป็นการออกกระเบียบตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๔
ซึ่งต้องดำเนินการตามมาตรา ๕ และมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง แต่เมื่อไม่ได้ดำเนินการตามที่กำหนดไว้
ย่อมเป็นการออกกระเบียบโดยไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่กฎหมายบัญญัติ จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๓ วรรคสอง และมาตรา ๑๙๗ วรรคสี่

ย่อโดย นางสาวกนกวรรณ พรประสิทธิ์
นักวิชาการคดีรัฐธรรมนูญชำนาญการพิเศษ

นายปฐมพงษ์ คำเขียว
ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดี ๔

นางสาวณิชภา ภูมินายก
ผู้อำนวยการสำนักคดี ๒